

**Homilie op de 15de zondag door het jaar A in de O.L.Vrouwekerk, Ver-Assebroek,
15/07/2023**

Lezingen: Jesaja 55,10-11; Romeinen 8,18)23; Matteüs 13,1-23

Broeders en zusters,

“In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.” Zo begint Johannes zijn Evangelie. Voor hem begint alles met het Woord. Johannes heeft ongetwijfeld de tekst van Jesaja gekend die we daarnet in de eerste lezing gehoord hebben. Het is eigenlijk God die spreekt. Hij zegt: “Zoals de regen en de sneeuw uit de hemel vallen en daar pas terugkeren wanneer zij de aarde hebben gedrenkt, ... het zaad aan de zaaier hebben gegeven en het brood aan wie moet eten; zo zal het ook gaan met het woord dat komt uit mijn mond ...”

De profeet Jesaja vergelijkt het Woord met regen uit de hemel. En nog voor er meteorologen en natuurkundigen waren die de kringloop van het water steeds gedetailleerder beschrijven, schetst de profeet hier heel mooi hoe het water uit de hemel valt, de aarde drenkt en vruchtbaar maakt en weer naar de hemel terugkeert. En zo, zegt Jesaja, is het ook met Gods Woord. Het daalt uit de hemel, het doet zijn werk en keert naar God terug. Het woord van God is niet vruchteloos, het is werkdadig. God zelf zegt het in Jesaja: “het woord keert pas terug wanneer het mijn wil heeft volbracht en zijn zending heeft vervuld”. Dat hebben de profeten ook zelf ervaren, het Woord zette hen in vuur en vlam, zij spraken het uit, en het raakte de harten van de mensen waardoor het volk weer tot God terugkeerde. Dat was Jesaja met zijn mooie beeldspraak over Gods woord als een vruchtbare regen.

De evangelist Matteüs geeft ons vandaag de parabel van Jezus over de zaaier. Het Woord is nu niet als regen, maar als zaad in de akker. Vergelijk je dat met Jesaja, dan komen bij Jezus ineens veel meer nuances en complicaties aan bod. En het gaat blijkbaar niet meer zo vanzelfsprekend. Jesaja zegt: “Het Woord daalt neer, doet zijn werk en keert terug.” Maar bij Jezus hoor je: “Het zaad valt op de weg, op rotsgrond en tussen distels; gelukkig valt er een deel ook in goede grond. Het Woord heeft het soms moeilijk om binnen te dringen in het hart van de mens.” Er is maar een vierde van het zaad dat in goede grond valt en overvloedig vruchten draagt.

De parabel van de zaaier laat zien dat het zaad van Gods Woord vaak onvruchtbaar is omdat het niet in goede grond valt. De goede grond is een beeld voor het ontvankelijk hart. Gods Woord is pas efficiënt wanneer het neervalt in een ontvankelijk hart dat luistert en begrijpt, daar wortel schiet en overvloedig vruchten draagt. Tweeduizend jaar na de komst van Jezus Christus lijkt de wereld nog niet veel ten goede veranderd. Wegens de tegenstand en de spot van hun omgeving, de zorgen van het leven en de begoocheling van de rijkdom haken veel christenen af en zegt Gods Woord hen niets meer.

Tussen de parabel die Jezus vertelt en de uitleg die hij zelf geeft, plaatst Matteüs een gesprek van Jezus met zijn leerlingen. De leerlingen vragen aan Jezus: “Waarom spreekt Gij tot het volk in gelijkenissen?”. En Jezus geeft een uitvoerig antwoord. Hij wijst erop dat niet iedereen de geheimen van Gods rijk kent en begrijpt. Er moet bij de mens minstens een aanzet van inzicht in de goddelijke dingen aanwezig zijn, wil het woord van God in hen vrucht dragen. Dat is niet bij iedereen zo: er zijn mensen die wel oren hebben om te luisteren, maar ze verstaan

het niet; of ze hebben ogen om te kijken en toch zien ze het niet. Over God kan men eigenlijk alleen maar in beelden spreken; maar als iemands hart verhard is, of door de zorgen van de wereld of door oppervlakkigheid niet bereid is om te verstaan, kan hij in die beelden niet doorstoten tot de goddelijke werkelijkheid waar het om gaat.

Wat gold in Jezus' tijd, geldt ook voor ons. Het woord Gods kan maar vrucht in ons dragen als we ons hart openstellen en echt luisterbereid zijn, proberen te begrijpen. Maar we leven in een tijd waarin dat niet vanzelfsprekend is. Soms hebben we zoveel zorgen en gaan er zoveel gedachten door ons hoofd dat we niet eens horen wat een ander zegt, laat staan wat God zegt door een ander. Soms stromen de woorden over ons heen door radio, tv, internet, in praat- en nieuwsprogramma's, een woordenvloed en een beeldenvloed in een grote aandachtseconomie. Iedereen vecht om onze aandacht, want aandacht is reclame, en wie reclame maakt wil geld verdienen.

Maar ... op woorden moet je kauwen. Woorden moeten neerdalen, binnenkomen, rusten, rijpen, groeien en doorwerken. Een priesterstudent vertelde dat hij ergens in het land een jonge herder tegen het lijf liep met een kudde schapen. Hij was benieuwd waarom een jonge man in deze tijd koos voor zo'n beroep. Hij kreeg drie woorden als antwoord: "Rat-race zat". Dat was het: Deze man was de ratrace (= de jacht op positie en aanzien in de moderne, op prestatie gebaseerde sociale rangorde) van onze tijd, met alles meer, alles sneller, en alles moeten, helemaal zat. Hij had gekozen voor rust en stilte te midden van zijn kudde schapen. We missen soms de rust en de stilte om met aandacht naar Gods woord te kunnen luisteren. Daarom trekken sommige mensen naar een abdij om daar tot rust te komen, hun diepere zelf te vinden, Gods woord in de psalmen of het evangelie te herontdekken.

In de tweede lezing van vandaag zegt Paulus dat de hele schepping onderworpen is aan vergankelijkheid en zinloosheid en dat wij zuchten over ons eigen lot zolang wij nog wachten op de verlossing van ons lichaam. Inderdaad, wanneer we naar de wereld rondom ons kijken, dan worden we getroffen door de absurditeit van wat er daar allemaal gebeurt: oorlogen, honger, drugs, geweld, onzekerheid enz. En dan stellen we soms de vraag: waar is dat krachtige Woord van God? Waar verandert de blijde boodschap van Jezus de wereld ten goede? Paulus had ergens gelijk toen hij zei dat de hele schepping onderworpen is aan vergankelijkheid en zinloosheid. Maar hij zegt ook dat we niet zonder hoop zijn, omdat we geloven dat de schepping ooit zal verlost worden uit de slavernij van de vergankelijkheid en delen in de glorierijke vrijheid van Gods kinderen. Wie Gods Woord ontvangt in een luisterbereid hart, gelooft en hoopt dat Gods belofte van een nieuwe wereld ooit werkelijkheid wordt. Amen.

Adelbert Denaux, pr.